

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת איתן גינזבורג

6045/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הסמכת רשות מקומית לביצוע תפקידי רישוי), התשפ"ה-2025

1. הוספת סעיף 85 .1 בפקודת התעבורה¹, אחרי סעיף 84 יבוא :

"הסמכת רשות מקומית לביצוע תפקידים הנתונים לרשות הרישוי

85. השר, בהסמכת שר הפנים ולפי בקשת רשות מקומית, רשאי להסמיך את הרשות המקומית לבצע תפקידים הנתונים לרשות הרישוי לפי סימנים א' ו-ב' לפרק השני לפקודה זו, כולם או חלקם; בהחלטתו ישקול שר התחבורה, בין השאר, את השפעת ההסמכה כאמור על רמת השירות לציבור התושבים המתגורר בתחומי הרשות המקומית וסביבתה, ויתחשב, בין השאר, במספרם ובמרחק בין הרשות המקומית לבין סניף הרישוי הקרוב ובשירותים הניתנים בו; המנהל הכללי של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יפרסם ברשומות הודעה על הסמכה לפי סעיף זה."

2. (א) תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).
תחילה והוראות מעבר

(ב) על אף האמור בסעיף 85 לפקודת התעבורה, כנוסחו בחוק זה, רשות מקומית שביצעה ערב יום התחילה תפקידים הנתונים לרשות הרישוי לפי סימנים א' ו-ב' לפרק השני לפקודת התעבורה, רשאית להמשיך לפעול באותה מתכונת עד תום שנה מיום התחילה אף בלא הסמכה של השר כאמור באותו סעיף.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

דברי הסבר

בשנים האחרונות, מטעמים תקציביים וארגוניים בעיקרם, נענה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – המשרד) לבקשות של רשויות מקומיות שונות, וסייע להן לפתוח בתחומן ובמימון החלקי סניפים של משרד רישוי המספקים לציבור הרחב שירותים בכל הקשור לרישיונות נהיגה ורישיונות רכב. בחלק מהסניפים שהוקמו השתתפה הרשות המקומית רק בעלויות אחזקת המשרד, ובחלקם האחר, אף בהצבת עובדי הרשות המקומית שסיפקו את השירותים, לאחר הכשרה בסיסית בנוהלי רשות הרישוי שהועברה להם בידי נציגי המשרד.

סימנים א' ו-ב' לפרק השני לפקודת התעבורה (להלן – הפקודה), מסדירים את סמכויות שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השר) בכל הקשור לרישוי רכב ורישוי נהיגה באופן כללי, ואולם אינם כוללים הוראות לעניין הקמת משרדי רישוי לשירות הציבור.

לפני מספר שנים, בעקבות עתירה שהוגשה לבג"ץ (בג"ץ 3036/14) כנגד החלטת המשרד לסגור סניף רישוי שנפתח בעיר בצפון הארץ במתכונת של מימון משותף כאמור, בשל אי העברת חלקה של העירייה במימון עלויות אחזקת הסניף, קבע המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי) את עמדתו, ולפיה ביצוע פעולות רישוי אינו בגדר סמכויותיה של רשות מקומית הקבועות בפקודת העיריות. עם זאת, סבר המשנה כי ככל שפעילות זו תוסדר בחקיקה, אשר תהווה מקור הסכמה לרשויות המקומיות לפעול בתחומי הרישוי, הרי שתוסר המניעה לפעילותן בתחום זה.

לפיכך, מוצע לתקן את הפקודה באופן שיאפשר לשר להסמיך רשות מקומית לבצע תפקידי רישוי, כחלק ממגמה לשפר את טיב השירות לציבור תוך ניצול תשתיות קיימות של רשויות מקומיות.

בשל המשמעות התקציבית והיישומית של הטלת סמכות כאמור על הרשות המקומית שהתפקיד יוטל עליה, מוצע לקבוע כי הפעלת הסמכות תותנה בבקשת הרשות המקומית ובכפוף לקבלת הסכמת שר הפנים שאמון על בחינת השפעה ההחלטה על השלטון המקומי בכללותו ועל הרשות המקומית הספציפית. בהתאם להצעת החוק, מוצע לקבוע תקופת מעבר של כשנה ממועד תחילתו של החוק, שבמהלכה יתאפשר לרשויות מקומיות שבתחומן פועלים כבר היום סניפי רישוי במימון משותף שלהן ושל משרד התחבורה, להמשיך לפעול במתכונת פעילותן הקיימת. במשך שנה זו הרשויות המקומיות האמורות יוכלו לפנות לשר התחבורה בבקשה לפי סעיף 85 לפקודה כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה לצורך מימוש הסמכות המוקנית לשר באותו הסעיף, להסמיכן, באישור שר הפנים, לבצע את התפקידים המפורטים בסעיף. יצוין כי הצעת חוק זו מתבססת על הצעת חוק ממשלתית זהה שהונחה על שולחן הכנסת העשרים (מ-1136).

הצעות חוק זהות הונחו של שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/2576/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת אימאן חיטיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/1708/25).

הצעת החוק זהה לפ/1708/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בתמוז התשפ"ה (21.07.2025)